K. ŠILINIS

ŽMONIŲ AUKLĖTOJA

KATALIKŲ BAŽNYČIA GYVENIME

KAUNAS — — — — — — 1938

Nihil obstat.
Can. P. Dogelis,
Censor ex officio.

IMPRIMATUR.

Datum Kaunae, die 22 octobris 1938 an.

K. Šaulys,
Vic. Generalis
Praelatus S. S.

Nr. 3066. L. S.

K.V.C. Kauno Rajono leidinys Nr. 5.

„ŠVIESOS" SPAUSTUVĖ, KAUNE, JAKŠTO 2

Žmonių auklėtoja

Daugelis nusiminusių žmonių laužo rankas ir kraipo neramiai galvas nuolat kartodami nemalonią ir atstumiančią nuomonę: „A... kokie dabar laikai... sunku gyventi... žmonės gyvena bankrotą... krikščionybė nebeturi įtakos į žmones... tur būt, dar niekas negyveno tokių tamsių ir pakrikusių laikų, kokius mes dabar gyvenam. Anie laikai buvo kas kitas..."

Visiems, kurie nieko gražaus ir heroiško nemato šiais laikais, turime pasakyti trumpai: visais laikais ir visur buvo pasišventimo, didelių darbų, kurie stebina ir mūsų laikus. Bet taip pat kiekvienas gražiausias laikotarpis turėjo juodų taškų.

Pirmieji krikščionybės amžiai pasižymėjo meile, sugyvenimu, labdaringa širdimi. Todėl pagonys apie krikščionis sakydavo: „Žiūrėkite, kaip jie viens kitą myli". Bet iš kitos pusės, tie ideališkiausi laikai turėjo ir juodų dėmių, nes šv. Povilas korintiečiams rašė: „Jūs vienas kitą kandžiojat ir ėdate, žiūrėkite, kad neleistumėte vieni kitų praryti" (Gal. 5, 15). Dažnai šv. Povilas anų laikų krikščionims priminė, kad daugelis jų yra pavydūs, savimeiliai, mažai susivaldą, net mažiau, negu stabmeldžiai. Vadinasi, ir pirmųjų krikščio-

nių laikais būta į akis krintančių, net labai ryškių ydų.

Bažnyčia gali pasakyti, kad ji daug kentėjo; tiesiog stebuklingų kančių yra patyrusi. Kiek daug katalikų vyrų, moterų ir vaikų drąsiai kentėjo už Kristų. Bažnyčia gali vadintis *kankinių Bažnyčia*. Bet iš kitos pusės šv. Ciprijonas primena, kad tarp krikščionių atsirasdavo daug tokių, kurie nutoldavo nuo tikėjimo, grįždavo prie stabų ir ten priklaupę atiduodavo jiems pagarbą. Taigi, didelių kančių metu, matome tiesiog *didvyrišką* patvarumą savo pažiūrose, bet kartu čia pat pastebime ir *bailumą*, kuris nuvesdavo ne vieną prie bejausmio stabo...

Konstantino laikais (4 amž. po Kristaus) krikščionybė smarkiai išsiplėtė, stabmeldžiai būriais glaudėsi po Bažnyčios sparnais, bet jų širdys gyveno stabmeldišką gyvenimą.

Viduriniai amžiai, tai pasididžiavimo amžiai, šviesos amžiai, mokslo amžiai, meno amžiai, nes Bažnyčia rūpinosi, kad žmogus jaustųsi savo vietoje; Bažnyčia gausiai steigė įvairios rūšies mokyklas, Bažnyčia rėmė ir palaikė meną; gražus buvo sutarimas tarp pasauliečių ir bažnytinės valdžios, visi jautėsi, kaip jaukioj šeimoj. Visuomeniniu atžvilgiu niekas nesijautė nuskriaustas, vergiamas. Viduriniais amžiais religingumas buvo tas pats, ką ir gyvenimas. Bet tie laikai turėjo ir juodų pusių: riteriai elgėsi neriteriškai, poli-

tika kas kart labiau skverbėsi į Bažnyčią, pasitaikydavo žiaurumų ir t.t.

Šešioliktas, aštunioliktas ir devynioliktas amžiai pasižymi labai gražiais darbais, bet taip pat turi ir juodų taškų.

Ši trumputė atskirų laikotarpių apžvalga parodo, kad nereikia perdaug juodai žiūrėti į mūsų laikus.

Visais laikais šalia šviesos būna ir tamsumų, o krikščionybė nuolat kovoja seną kovą.

Žmogus yra linkęs *dabartinius laikus niekinti, o praeitį idealizuoti ir girti.* Kam lemta gimti ir gyventi tuo metu, kai iš visur skverkiasi nepasitenkinimas ir nusiminimas, tas turi parodyti šaltą kraują ir kurti gražų, pilną meilės ir tiesos gyvenimą, nors kiti dėl tokio elgesio ir galvas kraipytų. Kas gimė tada, kai aplinkui viskas griūva ir keičiasi, tas turi žinoti, kad Dievas jį šaukia statymo, taisymo ir atnaujinimo darbui.

Kas tą statymo ir atnaujinimo darbą dabartiniu metu *uoliai dirba? Katalikų Bažnyčia.* Todėl: 1. Susipažinkime su Ja; 2. Mūsų pareigomis Bažnyčiai ir 3. Bažnyčios ateitimi.

1. Susipažinimas su Katalikų Bažnyčia

a. Kas yra Katalikų Bažnyčia.
b. Bažnyčios reikalingumas.
c. Bažnyčia ir pasaulis.

a. *Kas yra Katalikų Bažnyčia?* Bažnyčia nėra mūro namas, kur mes susirenkame Dievui pareikšti meilę, pagarbą ir padėkoti už Jo malones. Bažnyčia nėra medinis namas, kur gražiai pasipuošę mes sekmadieniais reiškiame viešai savo religinius išgyvenimus. Visa tai tėra pastatai, tai maldos namai.

Bažnyčia yra gyvas organizmas[1]. Bažnyčia — tai Kristaus ir žmonių gyvenimas. Katalikų Bažnyčia yra gimusi Sekminių dieną, jos siela — Šv. Dvasia. Negalima kalbėti apie Bažnyčią, nekalbant kartu apie Jos galvą — Kristų ir Jos sielą — Šv. Dvasią. Siela, galva ir kūnas sudaro žmogų. Šv. Dvasia, Kristus ir krikščionys sudaro Bažnyčią. Ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria.

Kas priklauso Katalikų Bažnyčiai? Pirmoj eilėj Šv. Dvasia!

Kas daugiau priklauso Katalikų Bažnyčiai? Kristus! Bažnyčia yra gyvas organizmas, kurio galva yra Jėzus. Bažnyčia — *Jėzus ir mes.* Pirmoj eilėj Jėzus. Jis daugiau, negu mes. Šiandien rūpindamiesi siela ieškome naujų priemonių, kelių ir jėgų, tačiau visa tai bus nevaisingas žvejojimas, jei tose pastangose bus daugiau mūsų jėgų, negu Jo. Jėzus yra svarbiausias ir reikalingiausias as-

---

[1]) Nusakyti Bažnyčios esmei, esu paėmęs keletą minčių iš R. Maderio knygos: *Katalikas esu,* 1932 m. 62—5 psl., kuri kiekvienam rekomenduojama perskaityti.

muo Bažnyčioj. Bažnyčia pirmoj eilėj yra Jėzus.

Kas dar priklauso Bažnyčiai? Popiežius, vyskupai, klebonas, vikaras. Tai dar ne visi žino. Kunigas Bažnyčioj nėra pirmutinis: jis — antrasis. Jis yra Kristaus pavaduotojas. „Kunigas tai yra žmogus, kuris pavaduoja Dievą. Tai Dievo įgaliotinis. Tai žmogus, per kurį mes gauname antgamtinę laimę, visokias malones ir dovanas. Tai žmogus, kuris daugiau gali, negu Dievo Motina, nes jis gali konsekruoti" (Arso klebonas Vijanėj).

Po Dievo kunigas yra viskas. Palikite parapiją per 20 metų be kunigo, ir ji pavirs visai stabmeldiška. Taip galvoja apie kunigą Arso šventasis klebonas Vijanėj. Materialiniu atžvilgiu kunigas gyvena iš Bažnyčios, bet dvasiniu — Bažnyčia iš kunigo. Dėl to visai negalima įsivaizduoti Bažnyčios be kunigijos. Jei parapijos dvasinio gyvenimo žydėjimas pareina nuo to, ar ji yra eucharistinė, t. y. paremta Kristumi, tai tas žydėjimas nemažiau pareina ir nuo to, ar ji yra paremta kunigu.

Kas dar priklauso Bažnyčiai? Visi pasauliečiai. Bažnyčioj yra trejopos rūšies žmonių: gyvų, miegančių ir mirusių. Koki parapijiečiai, tokios ir parapijos. Vadinasi, parapijų yra taip pat trejopos rūšies: gyvų, miegančių ir mirusių. Gyva parapija yra toji, kuri turi pasauliečių apaštalų. Kartą Pijus X, kalbėdamasis su kardinolais, juos paklausė,

kas šiais laikais yra reikalingiausia. Vienas atsakė, kad reikia daugiau katalikiškų mokyklų, kitas — daugiau bažnyčių, trečias — daugiau kunigų. Tada popiežius pasakė: „Daugiausia šiais laikais trūksta parapijoms kelių dorų, išlavintų ir drąsių pasauliečių, tikrų apaštalų". Ne visi greitai vaikščioja. Daugumas vaikščioja lėtai. Turi atsirasti tokių, kurie eitų į priekį, kurie duotų gerą pavyzdį, kurie būtų vadovai ir trauktų paskui save kitus. Reikia tik kelių Šv. Dvasios įkvėptų vyrų, kelių jaunikaičių, kelių moterų, kelių mergaičių. Reikia nedidelio skaičiaus, bet visiškai pasiaukojusių. Tie keli nulems parapijos gražią ateitį. Jie yra katalikų gyvenimo varikliai.

Tokiu gyvenimo varikliu turime *G. Moreno*, kuris gimė Guayaquilo mieste, Ekvadory 1821 m. G. Moreno buvo per tris kartus išrinktas prezidentu Pietų Amerikoje, *Ekvadoro* valstybėje. Tai buvo vyras, kuris Ekvadoro valstybę darė dorą ir laisvą, turtingą ir tikrai kultūringą ir civilizuotą šalį. G. Moreno mylėjo visus žmones, nes jis buvo tikras gyvenimo žmogus, bet nieku būdu neapkentė ištižimo, sukčiavimų, ištvirkavimų, lėbavimų, netvarkos prote, širdy ir valioje. Jis rūpinosi visą kraštą sutvarkyti pagal Kristaus mokslą. Laisvamaniams ir socialistams tai nepatiko. Daugel kartų sukilimais bandė G. Moreną išbraukti iš gyvenimo. Bet jis darė

taip, kaip reikalavo *sveikas protas* ir visur buvo *aiškus katalikas*. Niekindamas visokią žmonių baimę jis kasdien klausė šv. mišių ir ėmė šv. sakramentus, net turėjo drąsos visą šalį paaukoti Jėzaus Širdžiai.

1875 m. rugpiūčio m. 6 d. G. Moreno priėmė anksti rytą šv. Komuniją ir ilgai meldės. Po šv. mišių grįžęs į namus daug dirbo. Apie 1 v. dieną turėjo vykti į vyriausybės rūmus. Kelias ėjo pro Katedrą, tuo laiku buvo išstatytas Šv. Sakramentas, prezidentas įėjo pasimelsti. Eina iš Katedros, lipant laiptais, užpuolikai smogia peiliu į galvą. Prezidentas krinta, kiti paleidžia šūvius ir krito didelis vyras, kuris tvarkė gyvenimą pagal Kristaus mokslą.

Tą rytą prezidentas Moreno savo dienyne buvo užrašęs: „Mano Jėzau, suteik man meilės bei jėgos ir duok man pažinti, ką aš šiandien turiu dirbti Tavo garbei".

Dollfussas Austrijoje buvo išrinktas ministeriu pirmininku, tai simpatingos valstybės vyras, kuris visą savo ir valstybės gyvenimą tvarkė pagal Kristaus mokslą. Bet tai nepatiko kai kuriems nacionalsocialistams. 1934 m. Dollfussą nacionalsocialistai užpuola ir mirtinai sužeidžia. Šis prašo kunigo pakviesti, kad išklausytų išpažinties ir suteiktų šv. Sakramentą. Na, žudikai to nenori ir klausyti: kurs savo artimui kulką pasiunčia, meilės bijo, neapkenčia: nes jis, su meile susitikęs, labai biaurus, labai smukęs pasirodo.

Nors ir priešai veikia prieš katalikus, bet yra daug valstybės vyrų, kurie nieko nebijodami tvarko viešą gyvenimą pagal Kristaus Bažnyčios mokslą, nors už tai reikia ir savo gyvybę paaukoti.

Ir šiaip mokslininkų, rašytojų, poetų, menininkų tarpe labai daug yra, kurie visados ir visur pasirodo gyvenime aiškūs katalikai, pvz., prieš porą metų į Kauną buvo atvažiavęs žymus tarptautinės teisės žinovas L. Fur, kuris yra Paryžiaus universiteto profesorius. Kaune skaitė paskaitą. Vieną dieną prof. L. Fur klausia vieno Vytauto Didž. Universiteto profesoriaus, ar jis nežinąs Kaune kunigo, kuris mokėtų prancūziškai, nes noris prieiti išpažinties. Kunigas surastas. Sekmadienį prof. L. Fur priėjo išpažinties ir prie šv. Komunijos.

Šveicarijoje buvęs ilgametis Gydytojų S-gos pirmininkas gydyt. chirurgas Klemento, kuris yra Friburge Šv. Onos klinikos vedėjas, kasdien ligoninės koplyčioje patarnauja kunigui per šv. mišias. Friburge bemaž visi studentai moka patarnauti per šv. mišias ir labai dažnai tai atlieka.

Yra Bažnyčioje miegančių katalikų. Daug jų užmigo. Tiesa, tie žmonės dar tiki, juose visai neapmirė religinis gyvenimas. Jie dar tebenori vadintis katalikais. Tebemoka bažnytinius mokesčius. Bet nebeturi drąsos pasirodyti katalikais sekmadieniais, penktadieniais, šeimoje, mokykloje, valsčiuje, mūgėje,

draugijoje ir valstybės-reikaluose. Jie miega, ir tas miegas virto jų liga, o liga veda prie mirties.

Labai skaudu, bet turiu priminti, kad kiekvienos parapijos Bažnyčia turi dvasiškai mirusių narių, tų Bažnyčios narių, kurie visai nuo jos pasitraukė, arba klaidingai tiki, arba visai netiki. O vis dėlto ir tie žmonės priklauso Bažnyčiai, nes jie krikštyti.

Taigi, Bažnyčią sudaro popiežius, vyskupai, kunigai, pasauliečiai, Kristaus mokslas, sakramentai, sakramentalijos, trumpai tariant — Kristus ir žmonės. Bažnyčios sielą sudaro Kristaus mokslas, o Bažnyčios kūną jos organizacija, t. y. parapijos, vyskupijos ir t.t. Ir Katalikų Bažnyčios didžiausias rūpestis, kad kiekvienas žmogus gyventų taip, kaip *pridera* žmogui. Bažnyčia deda visas pastangas, kad žmonės būtų geresni, kad save suprastų ir su kitais žmoniškai gyventų. Bažnyčia įvairiausiai moderniškas priemones pavartoja skelbdama Kristaus mokslą, kad žmonės suprastų, jog jie yra vieno Tėvo — Dievo vaikai, o tarp savęs — broliai. Ir būdami vieno Tėvo — Dievo vaikai vienas kitam padėtų, vienas kitą sušelptų, vienas kitam patartų, vienas kitą paguostų ir visi kurtų meilų ir teisingą gyvenimą.

b. *Bažnyčia yra reikalinga.* Žmogus negali pats vienas pilnai kurti gyvenimo. Žmogus iš prigimties yra visuomeniška būtybė, kuri

nori bendrauti su kitais, kad tuo bendravimu jo ir kitų gyvenimas darytųsi turtingesnis ir prasmingesnis įvairiausiais atžvilgiais. Aprūpinti žmogaus žemiškus reikalus yra susidariusios bendruomenės, valsčiai, pagaliau ir valstybės yra sukurtos tik tam, kad žmogus galėtų žmoniškiau tvarkyti savo gyvenimą bendromis jėgomis. Taigi valstybė aptarnauja žmonių medžiaginius reikalus. Ir nė vienas protingas žmogus negali pąsakyti, kad valstybė jam nereikalinga, nes ta yra išplaukiantis iš žmogaus prigimties dalykas.

Panašiai yra ir su Bažnyčia. Daug yra tokių dvasios reikalų, kuriais žmogus vienas pats negali apsirūpinti. Ir žmogus gali geriausiai gyventi tik tada, kai jis bendrai naudojasi dvasiniais turtais. O tais dvasiniais turtais žmogus kaip tik gali bendrai pasinaudoti Katalikų Bažnyčioje. Tai viena. Antra, ką mes jaučiame ir tikime viduje, tai natūralu, kad būtų pareikšta ir išoriniu būdu, nes tada anie vidujiniai dalykai yra pilnai atbaigiami ir ryškiai pasirodo gyvenime. Teisingiausiai ir gražiausiai visus savo dvasios gyvenimo vidinius išgyvenimus galime išreikšti Katalikų Bažnyčioje. Todėl reikalas naudotis bendrais dvasiniais turtais ir troškimas teisingiausiai ir gražiausiai išreikšti savo vidinius pergyvenimus išoriniai, žodžiu religinis gyvenimas reikalauja Bažnyčios, kuri būtų žmogaus silpnumų mažintoja ir jėgų stiprintoja, nes vienas žmo-

gus, paliktas tiek dvasios, tiek medžiaginiuose reikaluose, jaučiasi labai silpnus, jis skursta, jo jėgos skaldosi.

Tai gerai pažindamas žmogaus prigimtį dieviškasis Išganytojas Jėzus Kristus sukūrė savo Bažnyčią, kurioje ir pats pasiliko, kad galėtų su žmonėmis bendrauti, nurodyti ir pasakyti savo tiesos ir meilės žodį per savo atstovus: popiežių, vyskupus ir kunigus. Kristus savo Bažnyčią apsaugojo nuo klaidų *tikėjimo ir doros dalykuose.*

Ir pagaliau turime pastebėti vieną svarbiausią dalyką, jei jau Kristus sukūrė savo Bažnyčią, kuri neštų žmones į laimę, į džiaugsmą, į gražų gyvenimą, tai aišku be įrodymų, *kad Bažnyčia yra reikalinga;* juk Kristus žinojo ką daro, nes jis yra Dievas ir tobuliausias žmogus. Taigi, be jokių ginčų mums tenka naudotis Kristaus įsteigtosios Bažnyčios dvasios turtais, kurie mus padarys simpatiškesnius ir suprantančius ne tik save, bet ir kitus žmones.

c. *Bažnyčia ir pasaulis.* Kai žmogus doroje sušlubavo, kai jo prote, širdyje ir valioje tingumas atsirado, tai jis išsigalvojo visokiausių dalykų prieš *žmonių auklėtoją* — Katalikų Bažnyčią. Doroje sušlubavęs žmogus išdidžiai taria: „Bažnyčia... juk ji tik žmones išnaudoja". Bet kodėl, mielas žmogelį, atidžiau nepagalvoji; juk Kristus ir žmonės sudaro Bažnyčią, tuo pačiu ir gerbiamasis. Tai išeitų, kad

ir gerbiamasis esi išnaudotojas. Visa nelaimė, kad žmonės patys padaro visokiausių blogybių, o paskui jas nori priskirti Kristaus mokslui. Pirmiausia, jei mes norime ką nors *patys mokyti*, turime patys būti išlavinti ir žinoti ką kalbame. Jei mes norime kitus doros ir tikėjimo mokyti, tai patys turime būti dori ir tvirti, galingo tikėjimo. Kai aklas aklą veda, tai abu į duobę įpuola. Bet dažniausiai būna taip: kuo pats žmogus yra prasikaltęs, tuo nori apkaltinti nekalčiausią žmogų.

Antra. Pasitaiko ir tokių žmonių, kurie sako, kad Bažnyčia yra mokslo priešas. Tokie žodžiai labai skaudu girdėti mūsų motinai Bažnyčiai, kuri pirmoji pradėjo steigti mokyklas, universitetus. Tuos universitetus steigiant ir juos aprūpinant nemažai prielankumo ir duosnumo parodė didikai ir miestai. Dar daugiau už juos yra padariusi Bažnyčia. Tai matyti ir iš to fakto, kad iš tų 81 iki vadinamosios reformacijos atsiradusių įstaigų, daugiau kaip 50 buvo arba paties Popiežiaus įkurtos, arba gavo iš jo savo įkūrimo raštus.

Šiandien mes iš seniausių laikų turime pasilikusių labai vertingų knygų, kurios mūsų laikais labai naudingos, kaip pav., Aristotelio, Platono, Sokrato, Homero, Vergilijaus, Horacijaus ir t.t., ir *visas tas* ir panašias knygas yra išsaugojusi ligi mūsų dienų Katalikų Bažnyčia.

Girdi, Bažnyčiai mokslas nerūpi. Tai ne-

supratėlio kalba. Juk obalsis: „*visus šviesti*" buvo ne kokių laisvamanių, bet popiežiaus Inocento III (1198—1216) mestas ir gyvenime vykdomas. Visuotinas Bažnyčios susirinkimas Laterane (1169), Popiežius Aleksandro III (1159—1181) vadovaujamas nutarė; jog beturčiai turi būti mokomi prie katedrų mokyklų, kad ir jie gautų mokslo šviesos. Labai rekomenduočiau savo skaitytojui perskaityti prof. J. Ereto veikalą: *Katalikai ir mokslas 1933 m.;* perskaičius, bus labai lengva įsitikinti, kad Bažnyčią turi didžiausius nuopelnus mokslui. Jei mes dabar didžiuojamės mokslu, tai dėkingi turime būti Bažnyčiai, jos įsteigtoms mokykloms ir universitetams.

Trečia. Kai kas nusiskundžia, kad Bažnyčia nesirūpina vargšais. Tai yra nieku nepagrįstas išgalvojimas. Visais laikais ir visur Bažnyčia pabrėžia rūpinimąsi vargšais; tuo tikslu steigiamos labdaringos draugijos ir t.t. Juk ne kas kitas, kaip Pop. Leonas XIII sutvarkė buvusius žiaurius darbdavių ir darbininkų santykius ir darbininkams išrūpino žmoniškesnį gyvenimą. Tegul tik gyvenimas būna tvarkomas pagal Popiežių Leono XIII ir Pijaus XI raštų mintis, tai gyvenimas bus visai kitoks; tada nebebus skriaudžiamųjų ir perdaug didelių lėbautojų. Tuo klausimu skaitytojui būtų pravartu paskaityti K. V. Butvilos veikalėlį: „*Tiesos fronte*", (1936, kaina 2 lt), ypač skirsnį: *Bažnyčia ir vargo žmonės*

(57 puslapy); galės gerai orientuotis ir kitiems nežinantiems tikrą tiesą pasakyti.

Ketvirta. Yra žmonių, kurie nepatenkinti ir burnoja prieš Bažnyčią sakydami, esą, Kristus nestatė nei katedrų, nei bažnyčių, nei vyskupijų, o dabar visokių dalykų prisigalvojo, dėlto ir Bažnyčia sumaterializėjo. Kristus turėjo dvyliką apaštalų, ir jam jų užteko platinti savo mokslui. Tai pradžios mokyklos pirmojo skyriaus vaiko kalba, bet, tur būt, jis to nepasakytų. Reikia atsiminti, kad Kristus buvo kūdikis, buvo jaunikaitis, galop tapo vyru. Vadinasi, jis išaugo. Taip turėjo išaugti ir Jo įsteigtoji karalystė. Jis ir Pats kartą pasakė, kad dangaus Karalystė yra panaši į mažytį sėklos grūdą, iš kurio išaugo medis. Akmens neauga, plytos neauga, mumijos neauga. Bet Dievo karalystė yra gyvas organizmas, todėl jis turėjo augti ir auga. Kai buvo tik dvylika apaštalų, vienas Kristus galėjo juos mokyti ir saugoti nuo fariziejų. Bet kai atsirado tūkstančiai kunigų ir šimtai vyskupų, reikėjo vadovybę kitaip sutvarkyti. Tam reikalui buvo įsteigtos prie Popiežiaus įvairios kongregacijos, įstaigos, kurios rūpinasi dvasininkų gyvenimu, vienuolių reikalais, tikėjimo platinimu, moterystės bylomis ir t.t. Vadinasi, Popiežius turi daug sekretorių ir valdininkų Dievo karalystei valdyti. Kristus, būdamas vyras, nenešiojo kūdikio drabužių. Ir jo Karalystė išaugo iš kūdikystės drabužio.

Penkta. Daugelis sako: „Argi pinigai ir Bažnyčios turtai neįneša pasauliškumo? Vatikanas išleido net savo banknotus, Popiežius ima iš viso pasaulio „Petro skatiką“. Apie Bažnyčios turtus eina pasakiški gandai. Vieni vaikai mano, kad Popiežius per dieną dėvi aukso vainiką, kiti, kad erškėčių. Tiesa, milaniečiai buvusiam savo arkivyskupui (dabar Pop. Pijus XI) įtaisė brangią tijarą, amerikiečiai padovanojo auksinį telefono vamzdelį. Bet ar Popiežius turėjo šias tikinčiųjų aukas atmesti? Bažnyčia neuždeda jokių mokesčių nė muitų. „Petro skatikas“ yra laisva auka. Jokiai valstybei mokesčiai taip mielai nemokomi, kaip šis „skatikas“. Pinigai yra iš pasaulio. Bet su jais statomos bažnyčios, steigiamos prieglaudos, šelpiami vargšai. Mylėti savo artimą negalima tik žodžiu: jam reikia parodyti savo meilę darbu. Ir pats Kristus buvo paskyręs Judą rūpintis apaštalų būrelio išlaikymu. Jis turėjo pas save ir iždą, aišku, proporcingą dvylikos žmonių reikalams. Dabar katalikų yra nedvylika, bet per 400 milijonų. Ar nuostabu, kad ir tas apaštališkas iždas turėjo padidėti. Pats Popiežius gyveno labai kukliai. Juk Popiežius Pijus XI nekartą aukojo nemažas sumas pinigų Lietuvos katalikų reikalams. Šią vasarą nukentėjo Palanga nuo gaisro, popiežius Pijus XI gausiai sušelpė. Po didžiojo karo Lietuva buvo nuteriota, bet ji turėjo būti laisva; tai laisvei rei-

kėjo pinigų. Popiežius Benediktas XV leido visose pasaulio bažnyčiose paskelbti Lietuvos dieną ir rinkti Lietuvos Nepriklausomybės reikalams pinigus.

Labai labai dažnai katalikų Bažnyčia, kunigai puolami, kad jie tokie, anokie, kad prisirišę prie turtų ir t.t. Tiesa, pasitaiko nukrypimų ir blogų pavyzdžių, bet negalime tai sakyti apie visus kunigus. Bet žiūrėkite kokie dalykai gyvenime darosi. Įvairūs laisvamaniai puola kunigus ir kat. Bažnyčią dėl turtų, kad jie nesirūpina vargšais. Bažnyčios didžiausias rūpestis vargšų varginga būkle. Bet labai keista, kad socialistai ir įvairūs laisvamaniai, kurie turi po kelius namus, didelius ūkius, bet vargšams jų neužrašo, neįsteigia savo namuose ar dvaruose ligoninių ar prieglaudų. Jei ko iš kito reikalauji, tai taip pat padaryk ir pats.

Neseniai teko skaityti spaudoje, kad Philadelphijos Alfred G. Baker Lewis iš Cambridge, kuris kelis kartus buvo socialistų partijos kandidatu į gubernatorius, paveldėjo savo senutės du milijonus dolerių, kuriuos ji mirdama paliko. Bet socialistas gautų pinigų, visgi neskiria vargšams ir neturtingiems. Matome, kad socialistai ir laisvamaniai moka gražiai pakalbėti, bet darbai ką kitą sako. Į tai reikia atkreipti dėmesį ir žinoti su kuo turime reikalo.

Šešta. Kiti norėdami gudriai pakalbėti, pa-

renka skambius posakius: „Kam man melstis“? Ką aš iš to gausiu? Kam man eiti į bažnyčią — ar užmokės, ar duos valgyti, ar aprengs? Mes turime atsiminti, kad Bažnyčia nėra bankas, kuris pinigus skolina už nuošimčius, bažnyčia nėra restoranas, kur gauni išgerti ar pavalgyti, bažnyčia nėra manifaktūros krautuvė, kur parduodami drabužiai.

Kai mus atnešė į bažnyčią, mes tada nemokėjom kalbėti, tai mūsų vardu prašneko krikšto tėvai. Kunigas paklausė: „Ko nori iš Bažnyčios“? Krikšto tėvai atsakė: *„Tikėjimo“*. Kunigas toliau klausia: „Ką tau tikėjimas duoda“? Krikštotėvai vaiko vardu atsakė: *„Amžiną gyvenimą“*. Taigi bažnyčion turime eiti neišsigerti, pavalgyti, apsirėdyti ar pasipelnyti, bet svarbiausia: *Tikėjimo, kuris veda į amžiną gyvenimą.* Tai tuščias pasakymas: „Ką man duos malda, ką man duos bažnyčia“? Ji duos ne šimtinę ar tūkstantinę, bet ji duos amžiną gyvenimą. Tai viena. Antra, nepamirškime, kad mes turime ne tik imti, bet ir duoti. Duoti Dievui pagarbą, meilę ir t.t., nes juk gausiai esame apdovanoti. Mūsų protas, kuriuo mąstome — Dievo dovana. Širdis, kuria jaučiame ir mylime — Dievo dovana. Akys, rankos, kojos — visas mūsų kūnas, visas dvasios gyvenimas — juk tai Dievo dovana. Saulė, kuri brandina žemėje įvairius vaisius ir kuriais mes maitinamės — Dievo dovana. Atrodo, kad užtektinai esame apdovanoti ir

už tas dovanas turime reikšti įvairiausiais būdais Dievui pagarbą ir padėką: maldomis, *o ypač artimo* meilės darbais. Kristus yra Dievas ir tobuliausias žmogus, bet labai dažnai meldės. Tai nejaugi mes norime būti „mandresni“ už Kristų.

Kai kas piktai pasako: „Kam mane krikštijo? Užaugęs, būčiau pasirinkęs tokį kelią, kuris geriausiai man būtų patikęs“.

Nežino ką bekalbąs. Tėvai yra Dievo padėjėjai, ir jų pareiga aprūpinti vaikų ne tik kūno, bet ir dvasios reikalus. Juk nė vienas bemaž vaikas nesako: „Mama, kam mane penėjai košyte? Užaugęs pats būčiau pasirinkęs sau maistą tokį, kokį būčiau norėjęs. Jei motina būtų palikusi vaiką jo kaprizams, tai jis seniai būtų nuėjęs į aną pasaulį. Kai sodininkas geni medelius, kad jie būtų gražesni, tvarkingesni, tai šie niekados nepyksta. Bet keista, jei motina ir tėvas pasirūpino, kad vaikai per krikštą pasidarytų Dievo geriausi prieteliai, kad jie pasidarytų tauresni žmonės, tai šiandien reiškia nepasitenkinimą. Tai nebesuprantama. Ir taip yra todėl, kad žmonės nepagalvoja ką kalba, bet tik vienos dienos ūpu gyvena ir nori po pelkes braidyti. Tokie svaičiojimusi žmogų žemina, nes jis yra sutvertas *amžinai laimei,* kuriai pasiekti reikia daug jėgų dėti, vargo kovos ir pasišventimo ne tik dėl savo, *bet ir kitų žmonių reikalų.*

Katalikų Bažnyčiai metami įvairūs priekaištai, ji užpuldinėjama, niekinama, net ir persekiojama. Tikriausias įrodymas, kad Bažnyčia yra dieviškas dalykas, tai *persekiojimas.* „Jei būtumėt iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; kadangi jūs nesate iš pasaulio, bet aš jus išrinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jūsų nekenčia... Jei jie mane persekiojo, persekios ir jus" (Jon. 15, 19—20). Ir šis persekiojimas pasireiškia tiesiog demoniška Bažnyčios neapykanta. Popiežiaus tijara ir vyskupo mitra virsta tikru erškėčių vainiku. Tuo tarpu Bažnyčia prieš neapykantą pastato meilę, prieš persekiojimus — palaiminimą. Ji myli ir meldžiasi už tuos, kurie jai pikto daro.

Charakteringas ir tas bruožas, kad didžiausius persekiojimus paprastai kenčia tik katalikų Bažnyčia. Visoki užpuldinėjimai ir priekaištai dažniausi daromi taip pat tik katalikams. Atrodo, kad kitų tikybų žmonės būtų švenčiausi. Tuo tarpu priežastis visai ne čia. Visos kitos tikybos yra iš šio pasaulio, todėl pasaulis jas ir myli. Katalikybė yra Dievo apreikšta, todėl pasaulis organizuoja visas savo jėgas jai nenaikinti. Deja, jau du tūkstančiai metų ši kova vyksta — viešai ir slapta — bet pasaulis nelaimėjo nė kiek.

MŪSŲ PAREIGOS BAŽNYČIOJE

Dabar gyvename susmulkėjimo laikus: dairomės ir nieko rimtesnio nenorime dirbti, laukiame, kad kas nors kitas už mus padarytų. Bažnyčios klestėjimas daug priklauso nuo mūsų pačių uolumo, apsukrumo ir dorumo. Bažnyčia savo didelę jėgą ir nugalinčią stiprybę gauna iš religinio savo narių gyvenimo stiprumo, iš tų Kristaus mokinių, kurie gyvena savo tikėjime, Jam priklauso dvasia ir protu ir džiaugiasi Jo atėjimu.

Bažnyčia gali atsisakyti išviršinės paramos, nes Jos nesudaro pievos ir laukai, auksas ir sidabras, tvirtovės, pilys ir rūmai; Jos turtai yra *tikėjimas, viltis ir meilė*. Galima iš Jos atimti visi išoriniai daiktai, ir Ji vistiek liks turtinga, turėdama tikinčių, viltingų ir mylinčų sielų, kurios stipriai laikysis Bažnyčios. *Bažnyčios uždavinys surinkti visas religines (tikėjimo) jėgas ir pagal savo paskyrimą gyventi iš vidaus, kad stipriai pasireikštų išoriniame gyvenime dideliais ir aiškiais darbais.*

Turime nuveikti didelius ir aiškius darbus. Reikia eiti ir skleisti Kristaus mokslo tiesas visur ir visados. Kiekvienas turi dirbti, kad kuo daugiausia laimėtų žmonių Kristui. Ir visi šį darbą turi dirbti. Popiežius, vyskupai, kunigai, gydytojai, advokatai, ministeriai, prezidentai, valdininkai, darbininkai, ūkininkai, studentai, gimnazistai. Reikia eiti Bažnyčiai į pagalbą, nes tuo pačiu einame žmo-

nėms į pagalbą. Ji dirba *žmonių auklėjimo ir išganymo darbą*. Bažnyčiai padėti skleisti Kristaus mokslą turi visi. Šv. Povilas pirmame laiške Kornitiečiams sako: „*Meilė stato*"! Meilė stato, ji kuria. Kas myli Kristų, tas padeda Bažnyčiai skleisti ir platinti dieviškąjį mokslą. Kas nepadeda, tas nemyli. *Kristaus Bažnyčioje negali būti bedarbių*. Ir čia galima pritaikyti Kristaus žodžius: „Kas ne su manim, tas prieš mane. Kas nesėja, tas barsto". Kas nepadeda dirbti Bažnyčiai, tas Jai trukdo. Kas nestato — griauna. Taigi, Kristaus didelė meilė, Jo pasišventimas reikalauja, kad mes dirbtume, skleistume Kristaus mokslo žodžius ne tik žodžiais, bet ypač darbais, didžiausiu savo darbu: *gyvenimu*.

Skleisti Kristaus mokslą žodžiais ir darbais reikalauja ir *artimo meilė*. Jei mes esame doresni už kitus, tai tokiais ar panašiais turime daryti ir kitus. Jei mes esame už savo kaimynus turtingesni, o jiems ko nors trūksta, mes turime ateiti jiems į pagelbą, jei jie to nori ir prašo. Jei mes esame išmintingesni už kitus, tai kitiems turime tą išmintį parodyti ir juos išmintingesnius padaryti. Artimo meilė reikalauja dalintis su kitais žmonėmis ne tik dvasiniais, bet ir medžiaginiais turtais.

Kas tikrai myli artimą, tas nieko nesigaili dėl jo ir stengiasi jam padėti. Šveicarijoje yra kurortinė vieta, vadinama *Zwei Zimmen*, į kurią neseniai buvo atvykęs lietuvis kunigas

praleisti atostogų. Į šią vietą atvažiavo ir Berno medicinos kandidatas, kuris dabar jau yra gydytojas. Jo pavardės neminėsiu, tik padėsiu vardo ir pavardės pirmąsias raides: *R. Z.* Šis medikas yra protestantas, bet *ieško tiesos.* Sutikęs kunigą, pradeda kalbėtis tikėjimo klausimais. Daug įvairiausių klausimų paberia apie katalikybę. Jis pasisako, ieškąs tiesos ir jau nemažai yra skaitęs žymių katalikų rašytojų veikalų, kurie jam padarę gerą įspūdį. Minimas mūsų medikas R. Z. pasakė kunigui D., kad neseniai skaitęs Bazelio vysk. Strengerio veikalą apie moterystę, kuri padariusi labai rimtą įspūdį. Medikas aiškiai pasakė: „Katalikai gindami moterystės šventumą, nesuardomumą ir smerkdami abortus bei panašius iškrypimus, ir nurodydami tikrąsias priemones moterystei stiprinti, stovi tikriausiame kely". Būsimam daktarui besikalbant vakarienės metu su kunigu tikėjimo klausimais, pradėjo iš salės kraustyti stalus; kurorte turėjo prasidėti šokiai ir muzika. Jaunas gražus, simpatiškas medicinos kandidatas neina šokti, bet jis nueina į nuošalią vietą su kunigu ir kalba ištisas valandas tikėjimo klausimais. Medicinos kandidatas R. Z. *ieško tiesos ir dėl jos išsižada malonumų.* O iš kitos pusės kunigas D. deda visas pastangas, kad tik jam padėtų, patarnautų. Nurodo įvairias knygas tikėjimo klausimais ir pats perka už savo pinigus kai kurias knygas ir siunčia mi-

nėtam medicinos kandidatui, kad geriau pažintų katalikų tikėjimą. Kitas numotų ranka ir sakytų: „A... tai ne mano pareiga; esu atostogose, kas man su kitų siela". Bet ne! Artimą mylinti kunigo širdis viską darė, kad tik patarnautų ieškančiam tiesos. *Artimo meilė nežino atostogų*... Artimo meilė privaloma ne tik kunigui, bet visiems žmonėms, o ypač katalikams, nes esame Kristaus mokiniai, Jo mokslo išpažintojai. O Kristus pasakė: „Iš to pažins, kad jūs esate mano mokiniai, jei vienas kitą mylėsite".

Dirbti katalikišką darbą, padėti Bažnyčiai reikalauja mūsų pačių reikalai. Pavyzdžiui, mes važiuojame į Ameriką ar kur kitur laivu, ir laivas pradeda kiurti ir skęsti. Laive yra kapitonas, jureiviai ir keleiviai. Kai nelaimė, kai pradedame skęsti, nesakome: „Kas man rūpi. Tegul kapitonas ar jūrininkai rūpinasi pašalinti nelaimę". Ne! Visi bėga, pluša ir deda visas pastangas ir pavartoja įvairiausias priemones, kad tik skylę užkimštų ir pašalintų pavojų. Visi dirbo, visi prakaitavo, kad išsigelbėtų nuo nelaimės. Ir išsigelbėjo. Jei kyla gaisras kaime, tai sumanūs ūkininkai kuo greičiausia stengiasi užgesinti ugnį ten, kur ji prasidėjo, nes tada ir jų trobos bus išgelbėtos. Jei Petras pasielgtų šitaip. Mato, kad gaisras kyla kaimyno Jokūbo sodyboje. Petras neina padėti gesinti, bet tik apie savo trobas tupsinėja ir sako: „Man nepavojinga, aš išsigel-

bėsiu". „Petrai, Petrai, eik čia mums į pagalbą" — šaukia kiti vyrai. „Kas man darbo su jumis" — dusliai prataria Petras. Vėjas pakyla, metasi ugnis į Petro sodybas, ir viskas paskęsta ugnyje. Štai tau ir ne mano reikalas... Jei būtų ėjęs gelbėti kaimyno sodybų, tai ir jo turtas būtų likęs išgelbėtas.

Bažnyčia yra laivas, kuriuo iriamės į amžinybės uostą. Bažnyčioj, kaip žinome, yra Popiežius, vyskupai, kunigai ir pasauliečiai. To laivo kapitonas yra Popiežius, jūrininkai, tai vyskupai ir kunigai, o visi tikintieji tai keleiviai. Aname pavyzdy parodžiau, kad nelaimėje *visi dėjo* pastangas, kad išgelbėtų save ir kitus. Taip ir čia, — kai Bažnyčia puolama, niekinama, tai visi turi Ją ginti ir užstoti, nes Bažnyčia yra žmonių auklėtoja, gero nešėja, meilės skleidėja. Bažnyčia mums pagimdo, jei taip galima išreikšti, amžinam gyvenimui. Bažnyčia mus stiprina gyvenimo kovose savo išmintingais patarimais ir nurodymais, Ji, pagaliau, mus maitina Kristaus kūnu, kuris sielai duoda naujų jėgų. Vadinasi, Bažnyčia yra mūsų geriausias draugas. Kada Bažnyčia puolama ar niekinama, tai puolamas ir niekinamas mūsų geriausias draugas. Todėl mūsų pareiga Ją užstoti, Jai padėti, nes to reikalauja mūsų pačių interesai. Kai Bažnyčia niekinama, kai Ji puolama, tai mes patys esame niekinami, žeminami, nes juk mes esame Bažnyčios nariai, Jos dalys. Juk Jėzus ir

mes, žmonės krikščionys, sudarome Bažnyčią.

Bažnyčia daro mus *geresnius, išmintingesnius, santuresnius, žmoniškesnius*. Jei Bažnyčia niekinama, tai mes nieku būdu negalime leisti tai daryti, nes susilpnėjus gyvenime Bažnyčios įtakai dėl įvairių šmeižtų, tuo pačiu ir mes menkesni ir mizernesni pasidarysime. Bažnyčios gerumas ir mūsų reikalai reikalauja dėti visas gyviausias jėgas, kad Katalikų Bažnyčia kuoplačiausiai reikštųsi šeimose, mokyklose, valstybėse — visur ir visados Kristaus *tiesa ir meile!*

BAŽNYČIOS ATEITIS

Katalikų Bažnyčia gyvuoja jau bemaž 2000 metų. Per tą laiką Ji nuveikė žmonėms, šeimoms, tautoms ir valstybėms milžiniškus darbus tikėjimo, doros, mokslo, auklėjimo, meno, muzikos, literatūros srityje, nes per visus šimtmečius žmogui priminė, kad jis paliktų *žmogumi* ir siektų didingų tiesos ir meilės aukštybių, kurios davė ir duoda žmogui jėgos ir energijos dideliems darbams. Jei žmogūs yra iškeltas į tokias dideles tikėjimo, doros, mokslo, meno, muzikos ir literatūros aukštumas, tai čia dideli nuopelnai yra ir Bažnyčios.

Žinoma, daugelis pasielgia kaip tas nykštukas. Kartą ėjo lažybų erelis ir nykštukas, kuris aukščiau pakils į dausas. Erelis tuojau

išskėtė savo galingus sparnus ir ėmė kilti. Tuo tarpu gudrusis nykštukas atsitūpė ereliui ant nugaros ir kai pastarasis, majestotingai pakilęs į mėlynąsias padanges, sustojo atsikvėpti, nykštukas tuojau pakilo nuo erelio nugaros ir, pakilęs kiek aukščiau, sušuko: „Štai, aš esu aukščiau už tave". Kiekvienam aišku, kad nykštukas be erelio niekuomet nebūtų pakilęs į tokias aukštybes. Tas erelis tai ir yra Katalikų Bažnyčia, o nykštukai, tai mes visi žmonės.

Šių dienų gyvenimas yra gerokai patobulėjęs, pasiekęs aukštą laipsnį. Tačiau už tai jis turi būti dėkingas krikščioniškai kultūrai, Katalikų Bažnyčiai. Ir jei žmogus nenori žūti, turi mylėti tikrąją savo motiną — *Katalikų Bažnyčią.*

Kartą aš mačiau jauną čigoniuką, malšinantį prie šulinio troškulį. Jis gėrė iš kibiro vandenį, ir, kai jau pakankamai atsigėrė, apsidairė aplinkui, ar niekas jo nemato. Nepastebėjęs arti žmonių, jis tris kartus spiovė į šulinį ir nuėjo savo keliu. Tai jauno čigoniuko „dėkingumas"... Bet argi nepanašiai elgiasi ir „moderniškasis" žmogus niekindamas religinę kultūrą, katalikų Bažnyčią, žodžiu — viską, kas yra kilnu ir didinga?

Bet šiais laikais toki čigoniukai nyksta. Pavyzdžiui, Prancūzijoj inteligentų tarpe jaučiamas didelis religinis atgimimas. Prancūzijoj yra 45.000 diplomuotų inžinierių, iš ku-

rių 30.000 priklauso katalikų inžinierių draugijai. Tie inžinieriai uoliai klauso Šv. Mišių, pamokslų, padeda vargšams, katalikiškoms jaunimo ir darbininkų organizacijoms, dažnai eina prie Šv. Sakramentų. Šiemet 20.000 inžinierių Prancūzijoj pirmą dieną Velykų priėmė Šv. Komuniją. Toki yra ne tik Prancūzijos inžinieriai, bet ir gydytojai, rašytojai ir mokytojai.

Sunkios dienos Vokietijos ir Austrijos katalikams, bet jie su didžiausiu uolumu ir stropumu rūpinasi krikščionišku vaikų auklėjimu ir drąsiai gyvena pagal Kristaus mokslą. Skaudžios buvo katalikams dienos Meksikoj. Bet dabar katalikams garbės pajautimas, jų susiorganizavimas privertė Meksikos valdžią su katalikais skaitytis, jie kas kart daugiau laisvių gauna.

Žodžiu, nors daug kur sunkios ir skaudžios Katalikų Bažnyčiai dienos, bet *šiandien* pastebimas didesnis žmonių pamaldumas ir savo vertės pajautimas, o šis reiškinys duoda daug gražių vilčių. Ypatingai daug žada katalikų pasauliui įvairiuose kraštuose misijos.

Todėl galima drąsiai tvirtinti, kad dabar visur Katalikų Bažnyčios pozicijos tvirtėja ir Jos balsas kas kart darosi reikšmingesnis. Žinoma, jos įtaka didėja ir nuo to, kad kas kart atsiranda daugiau žmonių, kurie gyvena taip, kaip moko Katalikų Bažnyčia. Koki didelį įspūdį padarė pasauliui š. m. rugsėjo

m. 29 dieną Pop. Pijus XI, kai jis pasisakė mielai paaukotų savo gyvybę, kad tik išgelbėtų taiką!

Žmonija dar ilgai gyvens ir pragyvens ne vienus griuvėsius ir pasiduos įvairiems pasikeitimams, turės skaudžių valandų. Ir kiekvienu momentu ateis Bažnyčia ir duos žmonijai tai, kas yra reikalingiausia ir išganingiausia: *tiesą ir meilę*. Taip ranka į ranką eis žmonija su Bažnyčia per visus amžius. O Bažnyčia visuomet bus žmonijos globėja.

Bažnyčios niekas neįstengs pašalinti iš gyvenimo, nes Ji Kristaus įkurta, Ji tiki Dievu. Bažnyčia yra tyriausias, tobuliausias ir gražiausias dieviškos ir žmogiškos esmės pasireiškimas; Ji viena temoka tikrai Dievą garbinti, Jį mylėti. Kadangi nei žmogaus širdis, nei protas negali atsipalaiduoti nuo Dievo minties, kuri yra esminis Bažnyčios charakterio bruožas, Bažnyčia, nepaisant visų puolimų, pasiliko nenugalėta ir niekas jos nenugalės! Bažnyčia yra amžina ir nežūstanti, *nes Ji Dievu tiki;* ji neša Dievą savo rankose, nes tas Dievas yra visų sielų troškimas, visų tautų reikalas, viso pasaulio nenuilstamo laukimo objektas (daiktas). O žmonijai Jį gali duoti tik Bažnyčia. Kad sugriautų Bažnyčią, pirmiau reikia iš žmonių protų ir širdžių išrauti Dievas. Be to, niekas nepadarys nei šiandien, nei ryt! Bažnyčia stovės ir ryt ir per visus amžius.

Žmonės meta savo tikėjimą tik tada, jei geresnių susiranda. Bet suraskite geresnį tikėjimą už Katalikų! Ne, nėra geresnio už katalikų tikėjimą! Suraskite duosnesnį, geresnį ir labiau mylintį Kristų! Nesurasit! Žmonija gali pasidaryti abejinga, gali pradėti garbinti žemę, gali visai tikėjimo netekti, bet visa tai pasibaigs; o kai tik klaidžiojimas pasibaigs, ji grįš tik prie Kristaus, nes Jis yra *Meilė.*

Kokia bebūtų pasauly meilė, ji yra trumpa, silpna, maža, sunykusi. Yra viena esminė ir tikra meilė. Tai yra Begalinė *Dievo meilė žmonėms.* Tos meilės siekiame. *Tai yra pirmas ir paskutinis visos krikščionybės žodis!*

Mes siekiame Dievo — Meilės!

---

as